

mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem, z důvodů sociálně politických výhodu odborného posouzení za účasti laického živlu, jak tomu jest u pracovních soudů. Předpis § 1 zák. o pracovních soudech nelze úzce vykládati v ten smysl, jak činí odvolací soud, že by pracovní soudy byly příslušné rozhodovati jen o nárocích vzešlých z pracovní smlouvy, nýbrž jsou příslušné — hledíc k doplňujícímu ustanovení § 2 písm c) — k rozhodování o všech nárocích prýštících z pracovního poměru neb jsoucích v souvislosti s tímto poměrem, pokud jen jest založen pracovní smlouvou. Že nárok zaměstnance proti zaměstnavateli na náhradu škody z důvodu, že zaměstnavatel opomenul vykonati přihlašovací povinnost u některého sociálně-pojišťovacího ústavu, jest uplatňovati u pracovního soudu, plyne zřejmě z § 2 písm. e) zák. čís. 131/1931 (viz sb. n. s. 12387).

Čís. 12817.

Ustanovení stanov stavebního družstva, podle něhož splatnost činže nastává teprve po schválení činže ministerstvem sociální péče, jest omezení na případy, kde ministerstvo sociální péče jest ke schválení tomu povoláno.

(Rozh. ze dne 16. září 1933, Rv I 1026/33.)

Žalující družstvo vypovědělo pozůstalosti po čekateli domku čp. 153 nájem tohoto domku, odůvodňujíc výpověď tím, že ani zůstavitel ani jeho pozůstalost nedoplatila trhovou cenu domku a neplatí představenstvem žalované strany z domku předepsané nájemné. *Procesní soud* první stolice výpověď uznal účinnou, shledav ji odůvodněnou tím, že žalovaná strana nezaplatila nájemné z domku. *Odvolací soud* zrušil výpověď, protože nájemné z domku nebylo ministerstvem sociální péče schváleno, jak to § 21 stanov žalující strany ustanovuje.

Nejvyšší soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc odvolacímu soudu, by znovu rozhodl.

Důvody:

Odvolacímu soudu jest přisvědčiti, že stanovy společenstva jsou závazné i pro společenstvo i pro jeho členy, jsouce vzájemnou smlouvou. Podle ustanovení § 21 stanov žalující strany se nájemné stanoví tak, by zachována byla jednak výnosnost jednak obecně prospěšný ráz pronajatého domku, a jest podrobena, jakož i každá jeho změna schválení ministerstva sociální péče. Stanovy nečiní rozdílu, zda jde o domek postavený se státní podporou čili nic. Vyplývá to ze srovnání první a druhé věty čtvrtého odstavce § 21 stanov; ve druhé větě stanovy určují výslovně, jaké má býti nájemné z domů, na něž byla poskytnuta podpora podle zákona o stavebním ruchu, naproti tomu první věta stanoví potřebu schválení ministerstvem mluví všeobecně o nájemném vů-

bec a nelze ze stanov dovoditi, že schválení toho není potřebí pro domky bez řečené podpory, jak míní žalující strana v dovolání. Tvzení dovolání o tom, z jakého důvodu bylo do stanov pojata ustanovení o schvalování nájemného ministerstvem, musí zůstat jako nedovolená novota bez povšimnutí (§ 504 c. ř. s.). Přes to však nelze ustanovení § 21 stanov vykládati tak, že každé nájemné žalující stranou požadované nebo jeho změna musí býti nutně schváleny ministerstvem sociální péče. Ustanovení to jest vykládati podle úmyslu stran a jak toho žádá obyčej poctivého obchodu (§ 914 obč. zák.). Při tomto výkladu však nelze požadavek schválení nájemného ministerstvem uznati všeobecně platným. Při slovném výkladu § 21 stanov by žalující společenstvo nemohlo požadovati nájemné, kdyby ministerstvo sociální péče odepřelo nájemné vůbec schváliti. Nelze důvodně souditi, že to by bylo úmyslem stran; úmysl ten nesl se zřejmě k tomu, by se společenstvu dostalo nájemné v každém případě. Proto potřebu schválení jest nutně omeziti na případy, kde ministerstvo sociální péče jest ke schválení tomu povoláno. Ani zákonné předpisy o stavebním ruchu nepředepisují přímo, že ministerstvo má nájemné schvalovati, poskytují však ministerstvu, převzal-li stát podle oněch předpisů záruku, aby si schvalování činží v domech se státní zárukou vyhradilo. Podkladem pro takové opatření jsou zvláště ustanovení § 14 odst. (2), § 35 odst. (3), § 36 odst. (4), § 40 odst. (1) a (2) a § 47 čís. 8 a 9 vládního nařízení ze dne 12. května 1927 čís. 57 sb. z. a n. platného v době, kdy zůstavitel počal domek obývati, a podobná ustanovení dalších prováděcích vládních nařízení k zákonům o stavebním ruchu počínajíc rokem 1928. Předpisy tyto v souzeném případě ovšem nepřicházejí v úvahu, poněvadž nejde o domek postavený se státní zárukou. Není však vyloučeno, by si ministerstvo přes to schvalování činže nevyhradilo z jiného důvodu, zvláště pro obecnou prospěšnost žalující strany. Vyhradilo-li si ministerstvo v souzeném případě schválení, bylo by ho podle § 21 stanov ke stanovení činže potřebí a pro nedostatek schválení nenastala by dosud splatnost nájemného a nebylo by v jeho neplacení shledávati neplnění povinností ze smlouvy nájemní a výpověď z tohoto důvodu byla by předčasnou. Pro právní stanovisko dovolacího soudu jest třeba zjištění, zda si ministerstvo sociální péče v souzeném případě schválení nájemného z jakéhokoliv důvodu nevyhradilo nebo snad na žádost žalovaného družstva se ho nepodjalo. Zjištění toto dovolacímu soudu schází, a je potřebí zjištění to doplniti v uvedeném směru.

Čís. 12818.

Prohlášení politického úřadu po rozumu § 15 ex ř. o tom, na které majetkové předměty veřejně prospěšné instituce nelze vésti exekuci bez poškození veřejných zájmů, víže exekučního soudce a nepodléhá soudnímu přezkoumání.

Soud byl povinen, aby si vyžádal konečné jasné vyjádření politického úřadu, měl-li od něho dvě vyjádření navzájem si odporující.

(Rozh. ze dne 16. září 1933, R II 287/33).